

Štev. 2.

Leto 8.

Izhaja dvakrat na mesec.

Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice) kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Ukinite redukcije!

«Gospodarska kriza», to je danes izgovor za vse delodajalce, da znižujejo delavstvu plače, pošiljajo delavce na brezplačen dopust in jih tudi v masah reducirajo.

Trboveljska družba, steklarne, kemične tovarne, tovarne čevljev pošiljajo stotine in stotine delavcev na cesto — brez penzij — in stotine delavskih družin se uvrsti na novo v armado gladujočih — ki iščejo zaman kruha in dela.

Dolgo vrsto let na železnici nismo poznali takih redukcij — z močjo organizacije smo pridobili od časa do časa celo izboljšanje plač. Se dolgo vrsto let po vojni je smatral vsakdo službo na železnici za stalno, računal je po gotovi dobi let na penzijo. A prišlo je drugače! Zakaj?

Živimo v dobi racionalizacije. Vsaka racionalizacija zamore, v kakršnem pravcu se jo pač izrabi, ali prinese ljudstvu blagostanje, ali pa ga pahne v najhujšo bedo. Kako je v času od predvojnne dobe pa do danes napredovala produkcija prav v vseh panogah, je vsakomur znano. Pred vojno je delavec na pr. naredil dnevno 450 kosov opeke, danes producira skoraj dnevno 40.000 kosov. V premogovniku je delavec prej nakopal 1160 kg premoga, danes ga nakoplje 2000 kg in več. Tudi poljedelstvo producira daleko več. Samo pšenice se pridelajo po 20 milijonov ton več kot pred vojno. Tako je produkcija narasla prav povsod in pojavi se preprosto vprašanje: Zakaj se prav za prav toliko producira? Ali le zato, da se delavec s težavo in s pomankanjem prebije skozi življenje? V tem slučaju bi bila vsaka tudi najmanjša racionalizacija nesmiselna.

Da bi bila racionalizacija in z njo v zvezi povečanje produkcije utemeljena, je potrebno, da se istočasno dvigne konsum. Konsum pa se zamore dvigniti le, če se dvignejo delavstvu in vsem nižjim slojem zaslužki in se jim zagotovi eksistenčni minimum. Istočasno pa se mora višek produkcije izenačiti z znižanjem delovnega časa ob nezmanjšanem zaslužku.

Ta način izenačenja produkcije s konsumom pa ne gre v glavo posedujočim slojem, katerih tovarne in skladišča so danes prenapolnjena z izdelki, ki ne gredo v denar ravno vsled tega, ker velikanska masa konsumentov komaj toliko zasluži, da se skromno prehrani. Delodajalec smatra za edino pravilno, da reducira svoje delavce, da jim zniža plače, da zapre celo tovarno vse dotlej, dokler ne odproda svoje zaloge. S tem pa seveda kupna moč konsumentov vedno bolj pada in kriza se vsestransko le še postruje.

Ta padeč pa ima svoj odmev tudi pri državnih dohodkih in zlasti pri državnih gospodarskih podjetjih, predvsem pa pri železnici, kjer je promet zelo nazadovol. Železniška uprava je začela z redukcijami proračunov ter se je začela štednja, začele redukcije.

Kje se danes štedi?

Pri progovnem delavcu, ki ima Din 2,80 do 3 Din na uro in kopico otrok! On ne sme narediti n. pr. v januarju 1933 več kot 18 delovnih dni! Koliko jih bo predvidenih za februar?

Pri skladiščnem delavcu, ki ima morda 3 do 4 Din na uro! In tako naprej so prizadete v glavnem najnižje kategorije, ki morajo od že itak reduciranih plač še plačevati velikanske zneske za penzijski fond, bolniško blagajno in drugo.

Železniški delavec ne pozna brezposelnega zavarovanja, ter je v redukciji prepuščen na milost in nemilost le

samemu sebi ter dobrodušnosti onih tovarišev, ki še delajo in ki sami ne zaslužijo toliko, da bi mogli dostojno preživljati svoje družine. Vsled tega se nahaja reducirani železničar, ki je bil po več let odsoten iz svoje domovne občine, v mestu v največji bedi, ker ne dobi podpore ne od Borze dela, ne od mestnih pomožnih akcij, enako pa v zimi tudi ne more nikjer najti druge zaposlitve.

Ni čuda, da danes že v druge sloje vedno bolj prodira prepričanje, da tako reševanje gospodarske krize ni pravilno in da krizo še poslabšuje ter grozi upropastiti vse.

Tudi meščansko časopisje zadnje mesece posveča vprašanju brezposelnosti in redukcij vedno več pažnje in daje večkrat umestne predloge, ki pa za enkrat nalete še na gluha ušesa. Že pred pol leta so pisali meščanski listi približno tako-le:

Nevihita svetovne gospodarske depresije besni vse bolj in bolj. Dasi smo do zadnjih časov ostali ob strani, se danes tudi mi vrtimo v tem plesu vse hitreje in hitreje in postopno izgublamo sapo. Ali bomo imeli toliko moči, da se iztrgamo iz tega vrtinca, ki vodi v občo zmešnjavo?

Z odpuščanjem gotovega števila delavstva (ročnega in duševnega) se za res kolikor toliko zmanjšuje v prvem trenutku obremenitev dotičnega podjetja (zasebnega ali državnega), toda se istočasno veliko več izgublja. Proizvodnja, davčni dohodek, kupna moč itd. Ustvarja se popolnoma neproduktivni element, ki povzroča stroške, ali se nikakor ne more smatrati za konsumenta. Nujna posledica takih redukcij je, da mora priti do novih odpuštitev, da nastanejo nove obremenitve, se manjša kupna moč, padajo davčni dohodki in tak sistem more torej voditi samo do splošnega poloma.

Isti listi smatrajo kot primerno zdravilo za olajšanje krize »splošno redukcijo dohodkov, ki naj se začne zgoraj in se ustavi pri neobhodno potrebnem življenjskem minimumu. Oni zagovarjajo ta sistem kot pravičen, ki bo bolj gotovo dovedel do splošnega ozdravljenja, med tem, ko mora nadaljevanje redukcij dovesti le do poloma, ker je brezposelni element zelo antisocialen in predstavlja tudi v političnem pogledu veliko vprašanje.«

Mi se danes ne moremo zadovoljiti le s tem, da se na najrazličnejše načine obravnava vprašanja vedno novih redukcij v časopisju in eventuelno na raznih anketah, ker od tega nima brezposelni delavec nikakega haska, marveč vedno bolj propada.

Od besed je treba čimpreje prestopiti k dejanjem in tukaj so poklicana državna gospodarska podjetja, da pokaže-

jo pravec, kako je treba začeti, da se reši vprašanje brezposelnih in ukine redukcije.

Dolžnost merodajnih faktorjev je, da ukinejo v tej dobi vsako čezurno delo, izvajajo za enkrat osemurnik ter podvzemajo vse, da se pristopi k uvedbi krajšega delovnega časa ob nezmanjšanih zaslužkih.

Dolžnost železniške uprave je — in to zahteva tudi varnost prometa —, da takoj ukine brezplačne dopuste pri pro-

govnih sekcijah in to delavstvo redno zaposli.

Dolžnost železniške uprave je, da za čas teh težkih razmer ukine vsako ubiranje naknadnih prispevkov za delavski penzijski fond, za katerega so delavci že svoječasno plačali zadostne prispevke.

Vseh bednih in zatiranih pa je dolžnost, da v teh težkih časih vztrajajo v borbi, se trdno oklenejo svoje organizacije in se bore za boljšo bodočnost.

Borba za skrajšanje delovnega časa.

Edina naravna in dokazana resnica je, da se more uspešno izvršiti boj proti gospodarski krizi in nezaposlenosti le s skrajšanjem delovnega časa. Produkcija se je povečala, število zaposlenih ljudi pa zmanjšalo, ker te nadomeščajo tehnično dovršeni stroji. Stroji niso dejansko last kapitala in kapitalizma, ker so pridobitve kulture, s katero naj bi se olajšalo življenje človeštvu. Če si kapitalizem prisvaja vse pridobitve kulture, je to prav tako krivično, kakor, ker si je prisvojil vso ostalo posest, s katero špekulira po principu rentabilnosti, dočim milijoni ustvariteljev vseh dobrih trumoma hirajo in umirajo.

O skrajšanju delovnega časa se posvetuje konferenca mednarodnega urada dela. Prav sedaj je potrebno, da tudi delavstvo in nameščentstvo pove jasno svoje mnenje, ker gre za eksistenco ogromnega števila delavcev in njih svojcev.

Predvsem sta potrebni dve stvari:

1. Vsa javnost, javne oblasti in politični predstavniki v zakonodajnih korporacijah si morajo usvojiti prepričanje, da je edini izhod skrajšanje delovnega časa.

2. Delavstvo mora ponovno poudariti nujnost te zahteve z ozirom na sotrpinje, ki so nezaposleni ali le deloma zaposleni.

3. Odločno morajo odklanjati vsakršno nadurno delo iz solidarnosti z delavci na cesti, enako tudi premijske in akordne sisteme.

Delo in žrtve so to; preizkuse so današnje mezde, ki ne znašajo niti 50 odstotkov predvojnne paritete; zato se ob skrajšanju delavnika plače ne smejo znižavati.

V trenutku, ko se vrši borba za skrajšanje delovnega časa v Ženevi, mora tudi delavstvo doma govoriti odkrito in dejansko nastopati za krajši delovni čas!

Nastavitve v območju mašinskega oddelka.

Zadnje mesece se je začelo med osebje od strani gotovih organizacij z demagoško gonjo radi nastavitvev ter se je pridobivalo nove člane v prvi vrsti z obljubo, če boš pri nas, boš nastavljen in slično.

Vsakemu poznavalcu razmer je jasno, da bo v novem budžetskem letu nastavljeno le manjše število osebja vsled deloma reducirane kredita, enako pa se šušlja ravno pri mašinskem oddelku o neklih novih redukcijah, ki se imajo izvršiti do začetka novega budžeta, ter posamezni informirani faktorji imenujejo celo število 300, za kolikor se mora zmanjšati stalež. Točnosti teh govoric danes ne moremo kontrolirati, vendar je na vsak način na njih nekaj resnice ter se je bati z novim budžetom redukcij v območju mašinskega oddelka.

Kljub temu pa bo nastavljenih nekaj uslužbencev, ker je pač večje število starejšega osebja že upokojeno, odnosno bo upokojeno tekom prihodnjih mesecev. Vsled tega je dal mašinski oddelek na kurilnice posebno obvestilo radi nastavitvev ter so kurilnice izdale približno sledeče odloke:

Od mašinskega oddelka direktorja smo prejeli obvestilo, da se v zadnjem času množijo osebne intervencije pomožnega osebja v zadevi njihove nastavitve. V mnogih primerih pa se ugotovi, da prizadeti niso vložili zadevnih prošnji, odnosno jih niso opremili s predpisanimi dokumenti, kakor to določa § 6. zakona o d. s. o. in se zato namestitvev ne obravnava.

Da v bodoče ne bo več došlo do uvođoma navedenih primerov, naj uslužbenci, ki so izpolnili vse zakonske pogoje in so na vrsti za postavitev predložijo prošnje s sledečimi dokumenti.

1. Rojstni in krstni list,
2. izkaznico o državljanstvu,
3. zdravniški izvid,
4. poročni list,
5. npravstveno spričevalo,
6. šolska spričevala,
7. vojaško uverjenje,
8. eventuelno potrdila davčne oblasti o plačani vojnikih.

9. potrdilo sodišča, da prošilec ni pod skrbstvom in da nad njim ni podaljšana očetovska oblast (ne preko 6 mesecev staro),

10. potrdilo sodišča, da prošilec ni v konkurzu ali poravnavi izven konkurza (ne preko 6 mesecev staro),

11. potrdilo sodišča, da prošilec ni s sodno razsodbo obsojen na izgubo častnih pravic (ne preko 6 mesecev staro),

12. pregledno pismo izjavo o doseđanju zaposlenosti v kronološkem redu, počenši od izstopa iz šole dalje,

13. potrdilo o morebitnem doseđanjem službovanju.

Prošnje, ki ne bodo pravilno opremljene, se ne bodo obravnavale.

Opozarjamo na to okrožnico, ki velja za mašinski oddelek, vse uslužbence v kurilnicah.

Vsak železničar mora biti organiziran v Ujedinjenem savezu železničarjev Jugoslavije!

Železničarjem iz Ljubljane in okolice!

Ljubljanska podružnica priredi v sredo 1. februarja 1933 ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice

železničarsko veselico

Čisti dohodek te veselice se bo razdelil med reducirane železničarje ljubljanske podružnice, ki so sedaj že deseti mesec brez dela in zaslužka ter žive z družinami vred v največji bedi. Apeliramo na vse službe proste člane, da se te veselice udeleže in prispevajo tako mal znesek za podporo najbednejših brezposelnih sodrugov.

Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije
podružnica Ljubljana

